

se této zásady užití při náhradním nároku dle § 15 chud. zák., sluší zodpovědět otázku, jakou vnitřní povahu má takovýto nárok. Zaopatřování chudých obcí je zřejmě obstarávání záležitosti veřejných a nárok chudého v tom směru veřejnoprávní. Vznese-li tedy obec proti chudému nárok dle § 15 chud. z., popírá tím svou veřejnoprávní povinnost k poskytování chudinského opatření, a jako řádným soudům nepřísluší rozhodovati o existenci této povinnosti, tak nemůže jim býti přiznána kompetence rozhodovati o tom, že jí tu nebylo. Jest pravda, že nárok lze vtěsnati pod § 1431 obč. z. Avšak tím se nárok nestane soukromoprávním. Kondikce dle § 1431 obč. zák. předpokládá, že vyrovnán byl dluh soukromoprávní. Nesmí mýlití, že kondikce dopouští se i pro omyl právní, poněvadž i tu jen tehdy může mítí místa, když omylem vyrovnán byl soukromoprávní nárok, neboť jinak bylo by lze oklikou přesunouti rozhodování o veřejnoprávních nárocích na pořad práva. Stačilo by, aby ten, kdo plnil veřejnoprávní povinnost, nastoupil kondikcí o vrácení toho, tvrdě, že platil omylem, a soudy staly by se mimořádnou opravní stolicí pro nároky veřejnoprávní, čímž zvrácena by byla zásada § 1 jur. n.

Ježto tedy příslušnost soudů jest vyloučena a jak shora řečeno, vzhledem k ustanovení § 15 chud. zák. příslušnost úřadů samosprávných nenastává, nezbyvá, nežli přiznati kompetenci k rozhodování úřadům politickým.

Náleží-li, jak doličeno, jednati o nároku obce na náhradu proti zaopatřenému chudému úřadům politickým, platí totéž, je-li nárok uplatňován proti pozůstalosti nebo dědicům (§ 547 obč. zák.).

Rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů ze dne 25. února 1922 č. 80/20. —er.

Nepřípustnost poznámky zamýšleného odporu dle § 9. odp. ř. a § 20. cit. zák.

Banka v J. žádala u krajského soudu v Jičíně dle § 9. odpůřčího řádu vyrozumění druhé strany o zamýšleném odporu proti koupi domu č. 12 v Jičíně a zároveň v dotyčné vložce o poznámku zamýšleného odporování platnosti a účinnosti tržní smlouvy z 16. března 1921, kterou dům tento byl druhou stranou koupen.

Návrh na poznámku byl krajským soudem dle §§ 9. 10 odp. řádu zamítnut, poněvadž doručení opovědi úmyslu odpůřčího působí dle zákona i proti těm, kteří ve vlastnictví těch nastoupili,

jimž opověď byla doručena, takže poznamenání zamýšleného odporování v knihách dle § 20 knih. zákona místa nemá.

Vrchní zemský soud v Praze usnesení toto potvrdil, neboť účelem ustanovení § 9 odp. ř. jest, aby zamezeno bylo uplynutí lhůty k podání odpůrčí žaloby a tato lhůta čítá se pak zpět ode dne doručení oznámení věřitele, že hodlá odporovati právnímu jednání, tomu, proti kterému věřitel právní jednání nařikati hodlá. Účelem tohoto zákonitého ustanovení není ale, aby věřitele, hodlajícího odporovati právnímu jednání dlužníkovu, chránilo v jiných směrech nežli právě vytčeném, a jest jmenovitě vyloučeno, aby v základě tohoto ustanovení o knize pozemkové poznamenáno bylo obmyšlené nařikání právního jednání, neboť taková poznámka předpokládá podání žaloby odpůrčí, jak také z § 20 odp. zák. plyne, a nedostačí tedy pouhé oznámení věřitelovo, že právnímu jednání dlužníkovu odporovati hodlá, k ospravedlnění stěžovatelkou navrhované poznámky.

Rozhodnutím nejvyššího soudu nebylo dovolacímu rekursu vyhověno z důvodů naříkaného usnesení soudu rekursního a připojeno, že přes učiněné označení dle § 9 odp. zák. nelze mluvíti o obmezení disposičního práva nabyvatelky nemovitosti, tak daleko účinky oznámení toho nesahají. Nejde tudíž o osobní poměr § 20 a) knih. zák., jenž by mohl býti poznamenán v knize pozemkové.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. prosince 1921 R I 1450/21.

Dr. Rous.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY,

Julius Makarewicz: *Instygator w dawnem prawie polskiem*. Zvl. ot. z Archivum Towarzystwa naukowego we Lwowie. 1922. Profesor trestního práva na Lvovské universitě, autor velkého díla o dějinách trestního práva polského v XVI. až XVIII. stol.,*) napsal zajímavou studii o instigatorovi v dějinách polského práva. Výraz instigator, odvozen od latinského instigare (pobízeti, podněcovati), označuje osobu, která dává iniciativu ku zahájení procesu civilního neb trestního, řízení disciplinárního neb ku řízení před soudem finančním (sąd skarbowy). V pramenech polských nazývá se tato osoba: instygator et actor, strona instygująca, v procesech náboženských instigator officii episcopatus. Nejčastěji zastupuje instigator zájem veřejný a jest veřejným funkcionářem.

*) Polskie prawo karne (Część ogólna). 1919.